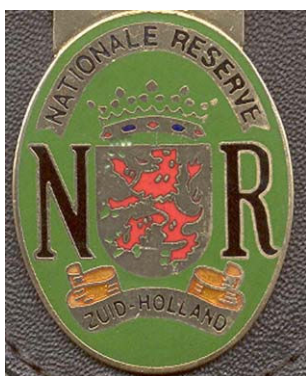

*Vrienden van de Historische
Verzameling Nationale Reserve*

Een gevoelige slag voor het Natres- museum

Op deze plek had de tekst zullen staan die museumvoorzitter André Kok, waarschijnlijk vlak voor de deadline zou hebben aangeleverd aan de redactie, om u te informeren over wat er aan nieuws te vertellen zou zijn over uw en ons Natresmuseum.

De realiteit nam echter een andere wending. Op 18 maart 2011 werd André geveld door een hartinfarct en gedurende de behandeling in het ziekenhuis maakte een hartstilstand een plotseling einde aan zijn leven.

Op 28 maart 2011 hebben we met gepast militair ceremonieel afscheid kunnen nemen van de man die het Natresmuseum gemaakt heeft tot wat het nu is. Als actief lid van het Korps Nationale Reserve was André al bezig om ons ergoed te beschrijven en veilig te stellen. Vanaf zijn functioneel leeftijdsontslag in 1989 heeft hij al zijn vrije tijd hierin gestopt en is mede door zijn toedoen het huidige Natresmuseum ontstaan.

Samen met een groep enthousiaste vrijwilligers wist hij het museum vervolgens tot het alom gerespecteerde niveau te brengen dat het vandaag de dag heeft. Met jaarlijks vele bezoekers en een nog steeds

groeiende collectie.

Onze gedachten gaan uit naar zijn familie. We wensen hen alle kracht toe om dit gevoelige verlies te dragen.

Het Korps Nationale Reserve en het Natresmuseum zullen André in elk geval niet vergeten en zijn gedachten levend houden. Dat heeft hij ten volle verdiend.

Geheel in lijn met de nuchtere en realistische kijk die André op het leven had, is het bestuur van de Stichting

In dit nummer:

Een gevoelige slag voor het Natresmuseum	1
M95 Mannlicher	2
Een korte terugblik naar 2010	3
Bestuursmutatie	4
Verzending Nieuwsbrief	4
Van de redactietafel	4

... "gelukkig dat Lkol b.d. R. Cohen zich bereid heeft verklaard om tot het bestuur toe te treden"....

Historische Verzameling Korps Nationale Reserve, waarvan André voorzitter was, door mij bijeengeroepen om over de ontstane situatie te beraadslagen. Daarbij prijs ik mij gelukkig dat Lkol b.d. Rob Cohen zich bereid heeft verklaard om tot het bestuur toe te treden en daaraan mede leiding te gaan geven. En dat is hard nodig want er komen vele, soms dreigende ontwikkelingen op ons museum af. Daarbij noem ik met name de bezuinigings-operatie waarin Defensie zich bevindt en die de faciliteiten voor historische collecties gaat raken. Maar ook de vastgoedsituatie is niet stabiel. Daarnaast heeft het museum zelf de nodige plannen op

de plank liggen voor de exposities, zal de samenwerking met het museumpark Harskamp geherdefinieerd moeten worden en zo kan ik nog wel even doorgaan.

Vooralsnog zal het bestuur onder de dagelijkse leiding van Rob Cohen de lijnen gaan uitzetten voor de toekomst. Ik wens hen mede namens u, daarbij alle succes toe.

Lkol Gerard van der Thiel

Commandant Korps nationale Reserve

Voorzitter Stichting Historische Verzameling Korps Nationale Reserve

---

M95 Mannlicher

Wie een lot koopt in een loterij zal er niet op rekenen de hoofdprijs te winnen, maar de mogelijkheid is er.

Niet geschoten is altijd mis!

Dit laatste zal een man in Engeland ook gedacht hebben. Op teletekst konden we onlangs lezen: "Een 2000 jaar oude Romeinse helm is in Londen geveild voor 2,6 miljoen euro. De helm werd in mei in Noord-Engeland door een hobbyist met een metaaldetector gevonden".

Mijns inziens is de beste plaats voor zo'n voorwerp een museum. Dan kan iedereen het bewonderen.

We mogen aannemen, dat de vondst voor de vinder positieve gevolgen had.

Eveneens gevolgen had de ingebruikname van het geweer M95 door onze krijgsmacht. We kunnen dit wapen in ons museum bekijken.

Tot ver in de 19^e eeuw waren de geweren voorladers. Lading en projectiel werden voor in de loop ingebracht en met een laadstok naar achteren geduwd.

De garnizoensschietbanen waren berekend op schoten van maximaal 200 meter, terwijl het tijdens schietoefeningen onveilige terrein slechts klein was.

In 1895 nam de infanterie een achterlader in gebruik: het Oostenrijkse geweer M95 Mannlicher. De effectieve dracht was 1500 meter, de maximum dracht 4000 meter.

Daardoor kon er op de garnizoensschietbanen niet meer geschoten worden en zag de Minister van Oorlog zich in 1896 genooddaakt een commissie in te stellen met de opdracht te zorgen voor een nieuw schietterrein van ongeveer 3.000 ha.

De keuze viel op een gedeelte van de

---

*... "M95 Mannlicher."....
....De effectieve dracht was 1500 meter, de maximum dracht 4000 meter"....*

Veluwe nabij de buurtschap Harskamp. Gedeelten van het terrein die eigendom waren van particulieren, werden aangekocht.

In koopakten staan namen, die we ook nu nog in het dorp Harskamp tegenkomen, bijvoorbeeld Hol. Een fragment van een contract:

“De comparant Hol verklaarde bij dezen te verkopen en dientengevolge in eigendom af te staan en over te dragen aan den Staat der Nederlanden, voor wien de comparant de l’Espinasse krachtens voormelde aanschrijving verklaarde in koop aan te nemen: Enigen grond, gelegen nabij Harskamp, kadastraal bekend gemeente Otterlo, Sectie A, nummer 833, heide groot 3 hectaren, 40 aren, 20 centiaren; van welk onroerend goed de verkoper Dirk Hol den eigendom heeft. Deze verkoop en koop is aangegaan voor de som van een honderd zes en tachtig gulden, tachtig cent (186,80)”.

1 september 1899 werd het Infanterie Schietkamp, het ISK, in gebruik genomen.

Een eeuw later verhuisde ons museum van het kleine gebouw 172 bij de grote parkeerplaats naar het veel grotere gebouw 125 bij de vijver.

In Nieuwsbrief nummer 3 van november 1999 lezen we onder meer: “Eindelijk kon na een lange periode van verbouwen, bouwen en inrichten op zaterdag 30 oktober het Natresmuseum feestelijk worden heropend.

De genodigden, waaronder uiteraard veel Vrienden van het Natresmuseum, konden het museum in ogen-schouw nemen”.

De vrienden van nu zal het opvallen, dat er op het terrein tussen de gebouwen steeds meer wapens en voertuigen zijn verschenen. Alleen in de winter bevinden deze zich elders. Dit vanwege onderhoud en bescherming tegen slecht weer.

Kap drs. C. Kuip

Een korte terugblik...

Uit het jaarverslag 2010

Het jaar 2010 was wederom een geslaagd jaar wat het aantal bezoekers betreft. Het totaal aantal bedroeg maar liefst 11.723 (in 2009 was dit 11.879). Hoogtepunten wat bezoekers betreft waren de museumweekenden, n.l. het Nationale Museumweekend op 10 en 11 april 2010 en een “eigen” museumweekend gehouden op 31 juli en 1 augustus 2010. Gedurende deze weekenden konden we in totaal 1.928 bezoekers registreren.

Op zaterdag 23 oktober 2010 was er een door de provincie Gelderland georganiseerde museumdag met gratis bezoek aan alle musea in de provincie. Op die dag kwamen 524 bezoekers een kijkje nemen.

Dat we niet altijd statisch bezig zijn moge blijken uit het feit dat we gezamenlijk met “Onze Vrijwilligers Vereniging Korps Nationale Reserve” een stand hadden op de Open Landmachtdagen van 27 t/m 31 mei 2010 te Havelte. Hier hebben we diverse wapens getoond welke in de loop der jaren in gebruik waren door het Korps Nationale Reserve. Deze actie leverde een aantal leden/donateurs op.

Jaarlijks wordt aan onze “suppoosten” en overige vrijwilligers een etentje aangeboden voor hun inzet om ons Korps te tonen vanuit het verleden naar het nu. Dat vond plaats op 24 augustus 2010 in het voormalig PMT te Harskamp.

.....“een eigen
museum-
weekend”

“in totaal
1.928
bezoekers

HIST. VERZAMELING NATIONALE RESERVE

Postadres

Hist.Verz. Nationale Reserve,
ISK Harskamp,
MPC 41 C,
Postbus 9,
6732 ZG Harskamp.

Bezoekadres:

Otterloseweg 5,
6732 BR Harskamp.

Telefoonnr. 0318—454194, bgg
454192

E-mail:

a.dorrestijn@chello.nl

Bestuursmutatie

Maj b.d. C. Meere te Enschede, sedert een aantal jaren lid van het bestuur, heeft zijn lidmaatschap opgezegd.

Cor Meere was een trouw en positief meedenkend bestuurslid. Wij zijn hem daar erkentelijk voor en wensen hem alle goeds voor de toekomst.

Verzending Nieuwsbrief

De verzending van de vorige Nieuwsbrief op het e-mail adres is voor zover wij hebben kunnen nagaan goed verlopen. Reden om hier mee door te gaan. Het levert een belangrijke financiële besparing op. En dat kunnen we gebruiken. Want ook wij zijn niet ontkomen aan de bezuinigingsoperatie van de minister van Defensie.

In de volgende Nieuwsbrief zullen we u over de bezuinigingen, voor zover het ons museum betreft, nader inlichten. Er zal dan ongetwijfeld ook meer bekend zijn dan hetgeen we op dit moment daarover weten.

DOOR VRIJWILLIGE INZET WEERBAAR

Van de redactietafel (vervolg)

Het zomerse museumweekend wordt dit jaar gehouden op zaterdag 6 en zondag 7 augustus 2011.

Op beide dagen is het Museumpark open van 10.00 tot 16.00 uur.

Het treintje zal op beide dagen rijden. Wat de overige bijzondere activiteiten betreft zijn plannen in de maak. De bezuinigingen, die ook ons raken, zullen het geheel wat minder groots maken.

Desondanks hopen we de bezoekers leuke dagen te kunnen brengen.

De volgende Nieuwsbrief verschijnt omstreeks december 2011.

Door heel het Museumpark staan legervoertuigen opgesteld.